

SRI SHIVAKUMARA RANGAPRAYOGA SHAALE

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ
ರಂಗಪ್ರಯೋಗ
ಶಾಲೆ

ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ
PROSPECTUS

“ಅಂಗಿಕಂ ಭುವನಂ ಯಸ್ಯ ವಾಚಿಕಂ ಸರ್ವವಾಙ್ಮಯಂ
ಆಹಾರ್ಯಂ ಚಂದ್ರ ತಾರಾದಿ ತಂ ವಂದೇ ಸಾತ್ವಿಕಂ ಶಿವಂ”

– ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ಅಭಿನಯ ದರ್ಪಣದಿಂದ
ಕ್ರಿ. ಶ. 5ನೇ ಶತಮಾನ

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ
ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ
Sri Shivakumara Rangaprayoga Shale
PROSPECTUS

ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಯಂಥ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಮೃದ್ಧತೆಯನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಕಲಾಸಂಘ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂವಾದದ ಮೂಲಕ ಜನಮನದ ನಡುವಿನ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗರೇ ಈ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಮಜಲುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಂಗತ್ಯ-ಸಾಮರಸ್ಯ, ಕಲಾ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು ಮೂಡುವ ಹಾಗೆ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜತನದಿಂದ ದುಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ಕಲಾಸಂಘ.

- ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾಸಂಘ: 1987ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಶಿವಸಂಚಾರ: 1997ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ. ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಳ-ಹೊರಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಚಾರಿ ರಂಗತಂಡ 'ಶಿವಸಂಚಾರ'. ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ರೆಪರ್ಟರಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಇದುವರೆಗೂ 45 ನಾಟಕಗಳ 2000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ಜನ ವೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 18 ಜನ ನಟ-ನಟಿಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೇತನ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾಸಂಘ (ರಿ) ಪರಿಚಯ

- ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ 'ಬಯಲು ಆಲಯ' ರಂಗಮಂದಿರ: 2003ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ. ಸುಮಾರು 5000 ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕೂರಬಹುದಾದ ಗ್ರೀಕ್ ರಂಗಮಂದಿರ ಮಾದರಿಯ ದೇಶದ ಮೊದಲ ಆಂಫಿ ಥಿಯೇಟರ್ ಇದು.
- ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: 2004ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ. ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಜೀವಮಾನದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ 25 ಸಾವಿರ ಹಣದೊಂದಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- ವಚನ ಸಂಗೀತ ತಂಡ: ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ತಂಡ ಇದು.
- ಬೀದಿ ನಾಟಕ ತಂಡ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕಾರಣದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ತಂಡ.
- ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ: 2008ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ, ಮಿನಿ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಂಗಶಾಲೆಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡದ ರಂಗಶಾಲೆ.

- ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಗಾತ: ದಿವಂಗತ ಕಿ. ರಂ. ನಾಗರಾಜರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 3 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಿನೇಮಾ, ರಂಗಕಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು ಒಂದೆಡೆ ಕಲೆತು ಸಂವಾದಿಸುವ ಹಾಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು: ವರ್ಷದ ಹರ್ಷ(ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ರಂದು), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ-ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕೋತ್ಸವ(ನವೆಂಬರ್ ಮೊದಲ ವಾರ), ಸಿ. ಜಿ. ಕೆ. ನೆನಪು, ಮಕ್ಕಳ ಹಬ್ಬ, ಶಿಕ್ಷಕರ ರಂಗ ತರಬೇತಿ, ಅಭಿನಯ ಕಮ್ಮಟ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಪ್ರಕಾಶನ: ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಾಜಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದುವರವಿಗೂ 35ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ.

ವಿಳಾಸ:

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ

ಸಾಣೀಹಳ್ಳಿ-577515 ಹೊಸದುರ್ಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕರ್ನಾಟಕ

ದೂರವಾಣಿ: 08199-243772

Email: rangaprayoga.s@gmail.com

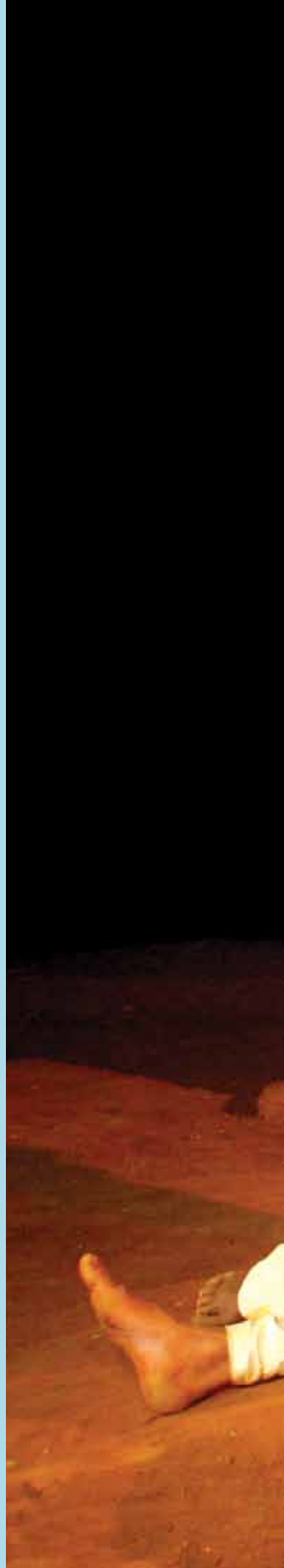

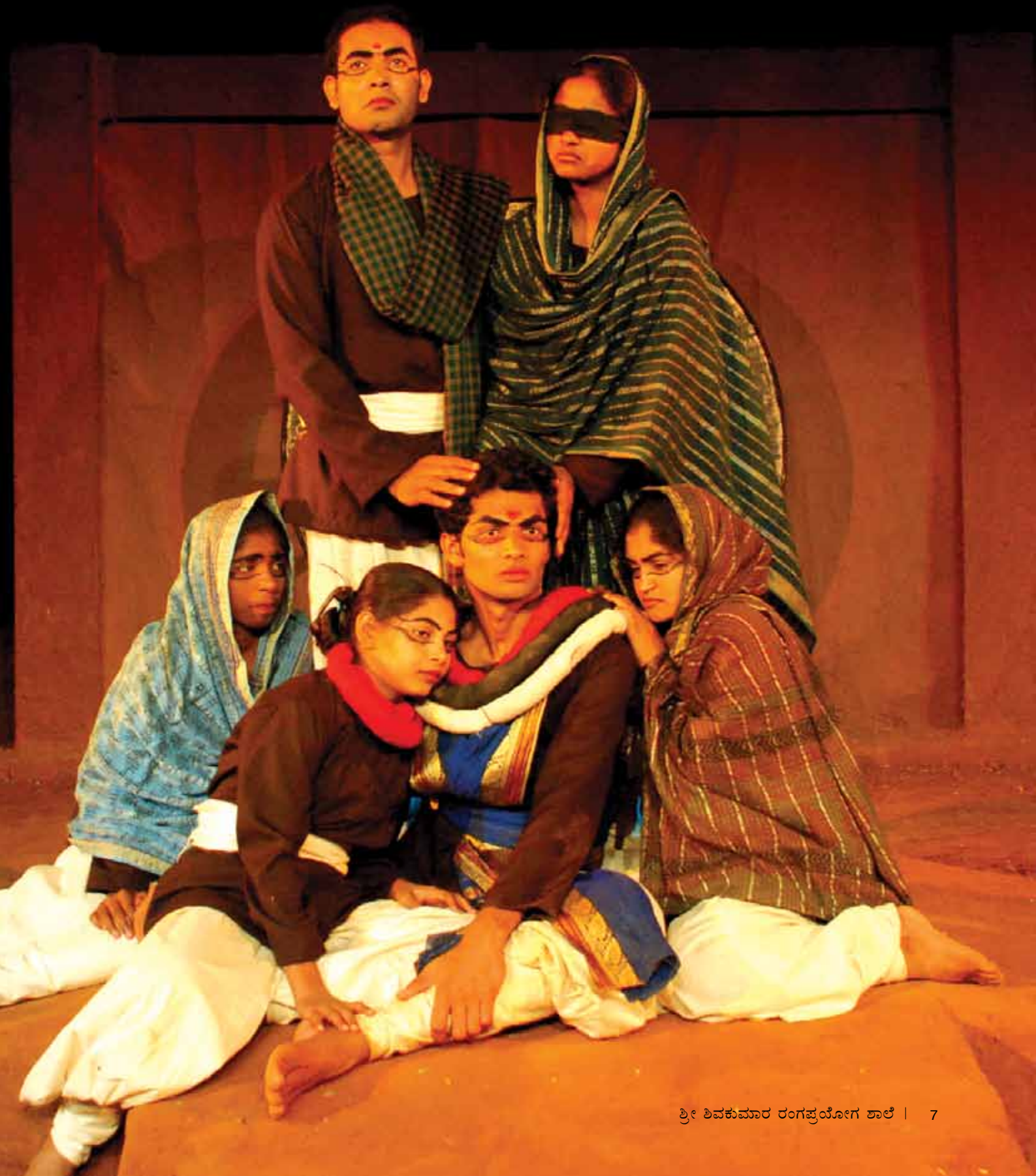
ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು

ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಬೃಹನ್ನಠ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ, ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಮಾಜ, ಸಂಘಟನೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಖರ ವೈಚಾರಿಕತೆಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ ಮಠ. ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಈ ಪೀಠದ 20ನೆಯ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು. ಪೂಜ್ಯರು ಕೇವಲ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿರದೆ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಸಿರಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಕಲಾಸಂಘ' ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣರಾದವರು. ಅದರ ಮೂಲಕ ಅವರು ಹಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶರಣರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು. ಇಂಥ ಅದಮ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಅವರ ಎಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರ ಸಹ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri Taralabalu jagadguru Sri Shivakumara Shivacharya Mahaswamiji : The divine in whose clairvoyance we drive

The monastery of Taralabalu Known as 'Taralabalu Jagadguru Bruhanmattha' is known for its service into the mankind through education, philanthropy, fraternizing, theatre, and spiritual discourses, pragmatic thinking and enlightening philosophy. Sri Shivakumara Shivacharya Mahaswamiji is the 20th Pontiff of the Taralabalu. Reverential saint had been too energetic just to confine himself to the activities of the Matha. He had been a laureate, a social reformist, a statesman, and moreover was a proponent of spirituality and culture. He was instrumental in establishing the 'Sri Taralabalu Kalasangha', and also promoted the institution to carry out repertoires throughout the state. He wrote many dramas himself based on the theosophy of ShivaSharanas. Naturally everyone who came in touch with the erudite Swamiji had been influenced by his divinity. The Peethadhyaksha of Sanehalli Srimatha. Sri Panditharadhya Shivacharya Swamiji was no exception, he has been continuing in the lines of his mentor Sri Shivakumara Shivacharya Mahaswamiji.

'Dhashaanana swapna siddhi'

ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು

ಡಾ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು

ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠದ 21ನೆಯ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬನಾರಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ 'ಸೂತಸಂಹಿತೆಯ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಎನ್ನುವ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ವಯೋಲಿನ್ ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಷ್ವಿನಾ ದೇಶದ ವಿಯನ್ನಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ 200ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಸುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಸಹಸ್ರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಚಿತ ಊಟ-ವಸತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣರ ವಚನಗಳು ಹಾಗೂ ಪಾಣಿನಿಯ 'ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿ ಸೂತ್ರ'ಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದೇಶದ ಹಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri Taralabalu Jagadguru

Dr. Shivamurthy Shivacharya Mahaswamiji :

An intellectual philanthropist

Dr. Shivamurthy Shivacharya Mahaswamiji is the 21st Jagadguru of Sri Taralabalu Jagadguru Peetha. His spiritual enlightenment and the education were done with the guidance of Sri Shivakumara Shivacharya Mahaswamiji of 20th peethadhipathi of Sirigere. He was awarded the doctorate by the Banaras University for his scholarly thesis 'A Critical Study of the Soota Samhita'. He is a multi-lingual with his proficiency in Kannada, English, Hindi and German languages. He is a violinist too. He has had his higher education at the University of Vienna, Austria. He is the chairperson of Sri Taralabalu Jagadguru Education Society, which runs about two hundred educational institutions all over Karnataka. The institutions range from the nursery and primary education to engineering. Most importantly most of these institutions are set in the rural areas. Thousands of students have been studying in these institutions making the best use of free food and shelter. Swamiji has written many research articles in Kannada, Hindi, English and Sanskrit. He has created a website of 'Vachanas' and 'Ashtaadhyaya Sutras af panini'. Swamiji is the honorary Professor at many universities across the world.

ಡಾ|| ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

70 ರ ದಶಕ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹಲವಾರು ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಘಟನೆ, ಚಳುವಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ 'ಕನ್ನಡ ದೇಶ' ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೆ, ಹೊಸ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ದಾಟಿಕೊಂಡಿತು. ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಿನೇಮಾ ಕೂಡ ಹೊಸ ಹೊಸದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಳಿಕೊಂಡ ಕಾಲ ಕೂಡ ಇದು. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಡಾ|| ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಜೊತೆಗಿನ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು. ಅಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದವರು ಅವರ ಪರಮಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಪೂಜ್ಯರ ಕಣ್ಣು ಮಠಾರದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಯ ಕಲಾಸಂಘವನ್ನು ದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಅಸಾಧಾರಣ ತಾಳ್ಮೆ, ಅಪಾರ ಪರಿಶ್ರಮ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ.

'ಮಾಡಿ ದಣಿಯದ, ನೀಡಿ ದಣಿಯದ, ನಡೆದು ದಣಿಯದ' ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಶ್ರೀಗಳ ಜನಪರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಡಾ|| ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಡು-ಕುಣಿತ, ಆಟ-ನಾಟಕ, ಶಿಕ್ಷಣ-ಸಮಾಜ, ಗೋಷ್ಠಿ-ಚರ್ಚೆ, ಸದ್ಧರ್ಮ-ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೀಗೆ ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಾರು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬರಹಗಾರರಾಗಿ, ನಾಟಕಕಾರರಾಗಿ, ಜನಪರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೂಲಕ ವೈಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾಸಂಘ ಕಟ್ಟಿ, ಕಲಾಸಂಘ, ಶಿವಸಂಚಾರ, ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯ, ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಮಷ್ಟಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕನಸು ಕಂಡು ನನಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಸ್ತುವಿನ ಚಿಕ್ಕತನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಅದರ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಅವರ ನಿಲುವುಗಳು ಸಮಾಜವಾದಿಯೊಬ್ಬರ ತೀವ್ರತೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎ. ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ, ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಸದಾ ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಜ್, ಸೌಂಡ್, ಲೈಟ್, ತಾಲೀಮು, ಸಂಗೀತ, ತೋಟ, ಮರಗಿಡಬಳ್ಳಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಭಕ್ತರ ಏಳೆ ತುಂಬಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಹಲವು ಹತ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಕ್ತ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸ್ವಾವರವಾಗಿ ಕಂಡರೆ, ರಂಗಭೂಮಿಯವರಿಗೆ ಜಂಗಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಥಾವರ ಹಾಗೂ ಜಂಗಮ ತತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Dr Panditaradhya Shivacharya Swamiji :

Pragmatic social thinker

There was an immense contribution made to the cultural scene of Karnataka in the 70s. Literature, theatre, cinema and the progressive movements took centre stage during this time and among the people who dedicated themselves to Kannada and its culture was Dr Panditaradhya Shivacharya Swamiji.

Swamiji, who was inspired by his guru, the Sri Shivakumara Shivacharya Mahaswamiji and Taralabalu Jagadguru Dr. Shivamurthy Shivacharya Mahaswamiji, has for the past twenty five years worked towards making Sanehalli one of India's most active cultural spaces. He is a postgraduate in philosophy, and a recipient of honorary doctorate from Kuvempu university. His holiness is creativity personified.

While he has dedicated himself to the enrichment of literature, education, dance and music among a host of other cultural and social causes, it is his constant contribution to theatre that deserves a

special mention. He gave utmost importance to little things such as; stage, light, music, rehearsals, and most importantly the welfare of students. Swamiji always had a concern for his followers' perpetuity and spiritual enlightenment. He has often used theatre as a medium to reach out to larger societies and by establishing this institution he has provided an opportunity for many zealots of theatre to experiment by exploring into the various sensibilities of theatre art.

His motto is equality and, dignity of labour, this, he knows would in turn bring the two polarized societies, rich and poor, together. He has dedicated to bring up the downtrodden of the unknown and little known counties of Karnataka.

He is a great anthropologist who understands the nuances of the society and has definite insight with an intensity of a great humanist.

'Measure for Measure'

ಸಿ.ಜಿ.ಕೆ. ಎಂಬ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಎದುರು ಈಜುಗಾರ

ಸಿಜಿಕೆಗೂ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ. 1997ರಲ್ಲಿ 'ಶಿವಸಂಚಾರ' ಎಂಬ ಅಪ್ಪಟ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೆಪರ್ಟರಿಯನ್ನು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಯ ಕಲಾಸಂಘದಿಂದ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ, ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೀಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ 5 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕುಳಿತು ನೋಡಬಹುದಾದ ಗ್ರೀಕ್ ಮಾದರಿಯ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಭಾರತದ ರಂಗಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಜಾಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಂಗಭೂಮಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದವರು ಸಿಜಿಕೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿದ್ದ ಸಿ. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಟು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಜೊತೆಗೇ. ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿಜಿಕೆ 'ಸಮುದಾಯ' ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ತಮ್ಮ ಸಂಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿಂತ ನೀರಾಗಲು ಬಿಡದೆ ಹೊಸಹೊಸ ನೀರಿನ ಒರೆತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಯುವಕರು ಇವರಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. 'ಸಮುದಾಯ', 'ರಂಗನಿರಂತರ', 'ರಂಗಸಂಪದ' ಮುಂತಾದ ರಂಗ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪದ್ಧರಿತಗೊಳಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ನಟ-ನಟಿಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಒಡಲಾಳ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಒಥೆಲೋ, ಪತ್ರೆ ಸಂಗಪ್ಪನ ಕೊಲೆ, ಮಹಾಚೈತ್ರ, ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ ಮುಂತಾದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರಂಗಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾತ್ರ.

CGK:

The Director who lives in our hearts

C G Krishnaswamy remembered fondly as CGK by the theatre fraternity, bestowed upon a soul to Kalasangha, in whose inspiration the institution thrives still.

CGKs contribution to the theatre was incomparable. Even while working as a professor of Economics in the University of Bangalore, he along with several others founded Samudaya that was pivotal to the growth of Kannada theatre. Ranganirantara and Rangasampada, his other two initiatives, were also instrumental in popularising theatre among youth. Also it was through his plays that many a talented actors were brought to the fore.

He was the driving force for the SHIVASANCHARA, a dynamic repertoire that made the nation sit up and take notice of Sanehalli. He was ruddy as far as his endeavours in theatre were concerned, he took the challenges in the field and experimented innovatively and bestowed upon the society a number of masterpieces. A determined social activist, CGK swam against the tide ever so confidently. He chose some of the texts just ignored, for one simple reason that they were about the underprivileged communities, and adapted them for his theatre experiments. In 1997 with the able support of Swamiji CGK facilitated a Greek style open air theatre, that could accommodate 5,000 people. This gave significant thrust to rural theatre movement.

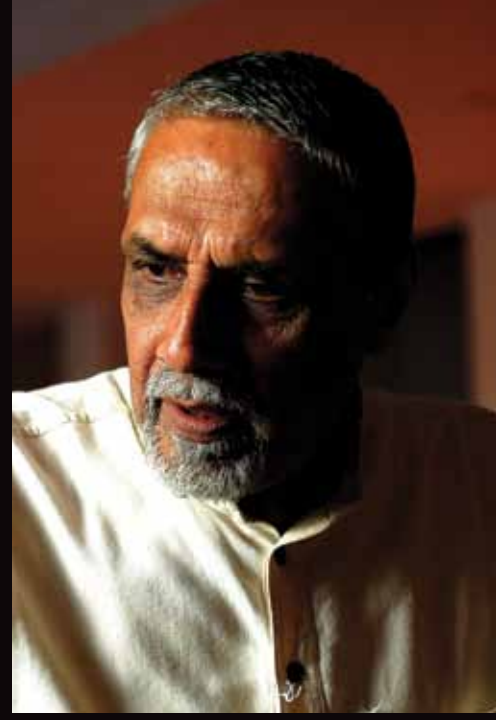
'Uttararaama Charite'

ಗೌರವ ನಿರ್ದೇಶಕ ಚಿದಂಬರ ರಾವ್ ಜಂಬೆ

ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗತಜ್ಞ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಜಂಬೆಯವರು ರಂಗಶಾಲೆಯ ಪ್ರಥಮ ಗೌರವ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವ ಇವರು ರಂಗಭೂಮಿಯ ದೇಶೀ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀನಾಸಮ್ ರಂಗಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಆ ರಂಗಶಾಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಮೈಸೂರಿನ ರಂಗಾಯಣದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಂಗಶಾಲೆಯ ಪದವೀಧರರಾಗಿರುವ ಇವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ವಾಸ್ತವವಾದಿ ಹಾಗೂ ಶೈಲೀಕರಣದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಇವರು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಅಭಿನಯ ಕಮ್ಮಟವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಂಚೀಕೇರಿಯ ಸಿದ್ಧಿ ಜನಾಂಗ ಹಾಗೂ ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯ ಮೀನುಗಾರರ ಜೊತೆ ನಡೆಸಿದ ರಂಗ ಕಮ್ಮಟಗಳು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಭಾಸ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಭವಭೂತಿ, ವಿಶಾಖದತ್ತ, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಆಂಟಿನ್ ಚೆಕಾಫ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್, ಬ್ರೆಕ್ಟ್, ಲಾವ್ರಾಂಜೆ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಷಿ, ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್, ಲಂಕೇಶ್ ಮುಂತಾದವರ ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಂಬ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರಂಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರದು.

Chidambara Rao Jambe : The Master who Transcended Theatre Art

The contribution of Chidambara Rao Jambe to the Indian contemporary theatre is immense. The Kalasangha finds itself privileged to have him as its honorary director.

A graduate of National School of Drama Jambe brings with him the experience of having run a theatre school like Ninasam. His stint as the director of Rangayana, Mysore, has added to his credentials. His spectra of the experience range from Hindi and Kannada plays written by the classic writers like Bhaasa, Kalidasa, Bhavabhuthi, Shakespeare, and the contemporary writers like Lankesh, Girish Karnad and so on. He organized theatre workshops throughout the country. Most significantly he held workshops for such unusual people like Siddhi tribe of Manchikeri and the fishermen of Gangolli. Jambe has to his credit thousands of students across the country and the ones from Sanehalli are fortunate to find a place in this ever growing list.

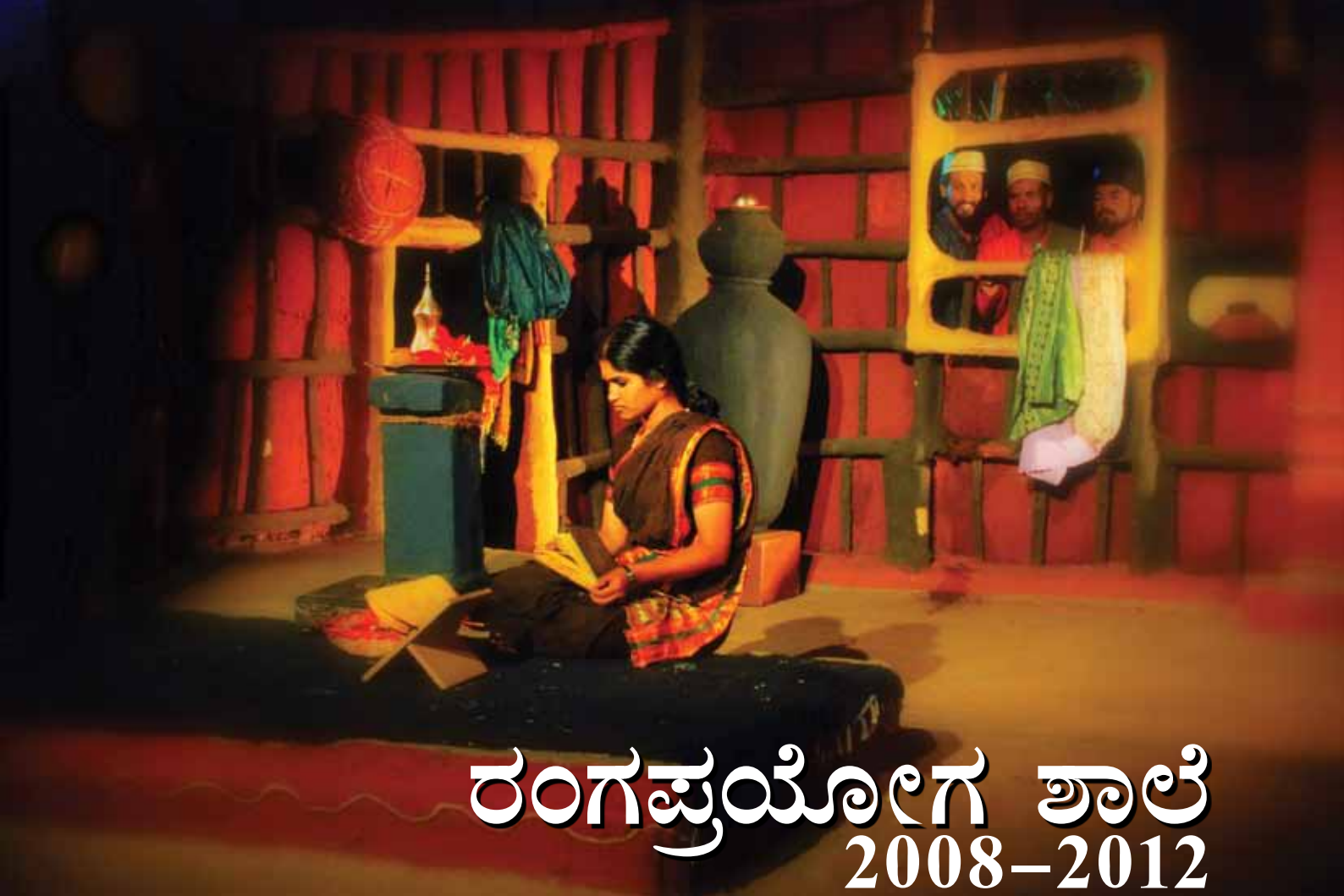
ಈ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ 2008ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿರುವ, ರಂಗಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆ ಇದಾದರೂ, 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಕಲಾಸಂಘ ಮತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ 'ಶಿವಸಂಚಾರ' ಎನ್ನುವ ಸಂಚಾರಿ ರಂಗತಂಡದ ಕೆಲಸ ಈ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಬೆನ್ನಿಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಂಗಶಾಲೆಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡದ ರಂಗಶಾಲೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತರುಣ - ತರುಣಿಯರು ರಂಗಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಈ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಟ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಕಸುವು, ಚೆಲುವು ರಂಗಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತು ರಂಗಕಲೆಗೆ ಒದಗಿಬರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೂ ಈ ರಂಗಶಾಲೆಯ ಜೊತೆಗಿದೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 65 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ರಂಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 65 ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ 'ಶಿವಸಂಚಾರ'

ರೆಪರ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಟರಾಗಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಜನ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಕೆಲವು ಜನ ಸಿನೇಮಾ ಹಾಗೂ ಕಿರುತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರಂಗಶಾಲೆಯು 'ಅಭಿನಯ'ವನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಇದೆ. 'ನಟ' ಪರಂಪರೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದರ ಆಶಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಮೂಲರೂಪದ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಹ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿನಯಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಬರುವ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಥರಪಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ರಂಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾಠ - ಪ್ರವಚನಗಳಿಗೆ ಬಹುಪಾಲು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ ಅತಿಥಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದೆ. ಆ ಅತಿಥಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಕೈಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ರಂಗಶಾಲೆಯ ನಾಟಕ ತಯಾರಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ 2008-2012

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 22 ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 10 ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಉಡುಪಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡಾಟದ ಪ್ರಯೋಗವೂ ನಡೆದಿದೆ. ಸಣ್ಣಕತೆ, ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಶುಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಹಾಗೆ ನಡೆದ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ನಾಟಕಕಾರರು, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರೂಪಾಂತರಕಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇದೆ.

- **ಸಂಸ್ಕೃತ:** ಪಂಚರಾತ್ರ, ಊರುಭಂಗ, ಉತ್ತರರಾಮ ಚರಿತೆ
- **ಕನ್ನಡ:** ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಕು, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ಗುಣಮುಖ, ದಶಾನನ ಸ್ವಪ್ನಸಿದ್ಧಿ (ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ)
- **ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ:** ಆಶಾಡದ ಒಂದು ದಿನ.
- **ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಟಕಗಳು:** ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹತ್ತು ತಲೆ(Power of Darkness), ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯ (Anniversary and Bear), ಕ್ರಮ ವಿಕ್ರಮ (Measure for Measure), ಮಾಮಾಮೋಶಿ (The Bourgeois Gentleman). ಸಂಕಾನಟ್ಟಿಯ ಚಂದ್ರಿ (Good Woman of Setzuan)
- **ಯಕ್ಷಗಾನ:** ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಳಾಸ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಕಲ್ಯಾಣ.
- **ದೊಡ್ಡಾಟ:** ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ.
- **ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕ :** ಗೆದ್ದಲು ಪಂಡಿತರು, ಗಾಂಧೀ ಪಾರ್ಕ್, ನಾಣೀಭಟ್ಟನ ಸ್ವರ್ಗದ ಕನಸು.
- **ಮಕ್ಕಳ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಟಕಗಳು:** ಕೆಂಪು ಹೂ, ಹಂಚಿನಮನೆ ಪರಸಪ್ಪ, ಅಜ್ಜೀಕಥೆ, ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಕಥೆ, ಕೋಗಿಲೆ ಗಾನ, ಮರುಳಸಿದ್ಧನ ಕಲಿಕೆ, ನವಿಲೆ ನವಿಲೆ, ಪುಟ್ಟಿಯ ಪಯಣ, ನಾಯಿತಿಪ್ಪ, ಅಂಚೆಮನೆ.
- **ನಾಟಕಕಾರರು:** ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಭಾಸ, ಭವಭೂತಿ, ಮೋಲಿಯೇರ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್, ಆಂಟಿನ್ ಚೆಕಾಫ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್, ಕುವೆಂಪು, ಮೋಹನ್ ರಾಕೇಶ್, ಶ್ರೀರಂಗ. ಲಂಕೇಶ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ.
- **ಅನುವಾದಕರು ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರಕಾರರು:** ಕೆ. ವಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಕೆ. ಗುಂಡಪ್ಪ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸುತ್ರಾವೆ, ರಂ. ಶಾ. ಲೋಕಾಪುರ, ಕೆ. ವಿ. ಅಕ್ಕರ, ಜಸವಂತ್ ಜಾದವ್, ವೈದೇಹಿ.
- **ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು:** ಚಿದಂಬರ ರಾವ್ ಜಂಬೆ, ರಮೇಶ್ ವರ್ಮ, ಕೆ. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಮಂಜುನಾಥ ಬಡಿಗೇರ, ಮಹಾದೇವ ಹಡಪದ್, ಯತೀಶ್ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಮಹಾಂತೇಶ್ ರಾಮದುರ್ಗ, ಸುಷ್ಮ ಪ್ರಶಾಂತ್, ರೇಣುಕಾ ಸಿದ್ಧಿ, ನಟರಾಜ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ

**ನಾಟಕದ ತಾಲೀಮು,
ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ
ಪಾಠ-ಪ್ರವಚನಗಳು
ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ**

- **ಅಂತರಂಗ:** ಈ ಸ್ಥಳವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಟನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸ್ಪಡಿಯೋ ಮಾದರಿಯ ರಂಗಮಂದಿರ. ನಟಿಸಲು 20x20 ರಷ್ಟು ಜಾಗ ಇದ್ದು ಸುಮಾರು 75 ಜನ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ, ಮೂರು ಬದಿ, ಒಂದೇ ಬದಿ ಹೀಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಸಾಧನದ ಕೊಠಡಿ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ.
- **ಕೆ. ರಂ. ಕುಶೀರ:** ಕನ್ನಡದ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ವಿಮರ್ಶಕರು ಮತ್ತು ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆ. ರಂ. ನಾಗರಾಜರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಶ್ರಮಾದಾನದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸ್ಥಳ. ದುಂಡಾಕಾರದ, 30 ಅಡಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಜಾಗ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ತರಗತಿ ಹಾಗೂ ಧಿಯರಿ ತರಗತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.
- **ಸಂಸ್ಕೃತ ರಂಗಮಂದಿರದ ತೋಪು:** ತೆಂಗು, ಹೊಂಗೆ, ಆಲ, ಗೋಣಿ ಶ್ರೀಗಂಧ, ಮತ್ತಿ, ನೇರಳೆ, ಹುಲಿಕಡ್ಡಿ ಬಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಮರಗಿಡಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಜಾಗ. ಪಾಠ, ನಟನೆಯ ತರಗತಿ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳ. ಸುಮಾರು 40 ಜನ ಕೂರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು - ಮಳೆಗಾಲ ಅಲ್ಲದ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ- ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಹಣಸೇಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರ:** ಸುಮಾರು 500 ಜನ ಪ್ರೇಕ್ಷರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುವ ಇದು ಬಯಲಲ್ಲಿದ್ದು ಸುತ್ತಲೂ ಮರಗಿಡಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಣಸೇಮರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 30 x 40 ರ ಅಳತೆಯ ರಂಗ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾಧನದ ಕೊಠಡಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ
- **'ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಬಯಲು ಆಲಯ' ರಂಗಮಂದಿರ:** ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹೆಸರಾಂತ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ದಿವಂಗತ ಸಿ. ಜಿ. ಕೆ. ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ 5000 ಜನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕೂರಬಹುದಾದ ಗ್ರೀಕ್ ಮಾದರಿಯ ಬೃಹತ್ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರ. ವಿಂಗ್‌ಸ್ಟೇಸ್‌ಗಳು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳಕಿನ ಕೊಠಡಿ, ಪ್ರಸಾಧನದ ಕೊಠಡಿ, ವಸ್ತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ನಟ-ನಟಿಯರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ರಂಗಮಂದಿರ ಮಾದರಿಯ ಬಹುಷಃ ದೇಶದ ಮೊದಲ

'Kattale Belaku'

ಆಂಫಿ ಥಿಯೇಟರ್ ಇದು. ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಂಗ ಜಾತ್ರೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

- **ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗಮಂದಿರ :** ಇದು ಕಲಾಸಂಘದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಮೊದಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ತಾಲೀಮು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳ. ವಿಂಗ್‌ಸ್ಟೇಸ್‌ಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. 30 x 40 ರ ಅಳತೆಯ ರಂಗ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರಸಾಧನ ಕೊಠಡಿ, ವಸ್ತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ.
- **ಶ್ರೀ ಶಾಮನೂರು ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ ರಂಗಮಂದಿರ:** ಇದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಒಳಾಂಗಣ ರಂಗಮಂದಿರ. 30 x 40 ಅಳತೆಯ ರಂಗಸ್ಥಳ, ಪ್ರಸಾಧನ ಕೊಠಡಿ, ವಸ್ತ್ರಬದಲಾಯಿಸುವ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇದು 500 ಜನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಆಪ್ತ ರಂಗಮಂದಿರ.
- **ಒಡಲಾಳ:** ಇದು ತಾಲೀಮಿಗಾಗೇ ಇರುವ ಕೊಠಡಿ. ಸಿ.ಜಿ.ಕೆ. ನೆನಪಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡ. ದಿ. ಸಿ. ಜಿ. ಕೆಯವರಿಗೂ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧದ ನೆನಪೇ ಒಡಲಾಳ. ಅಭಿನಯಿಸಲು 30 x 40 ರ ಅಳತೆಯ ಸ್ಥಳ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಎರಡೂ ಕಡೆ ಗ್ರೀನ್ ರೂಂನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ.
- **ಗ್ರಂಥಾಲಯ:** ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಗಂಥಾಲಯ ರಂಗಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಬೆಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 5000 ಟೈಟಲ್‌ಗಳಿದ್ದು ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ, ಸಿನೇಮಾ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇದೆ. ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಎನ್‌ಸೈಕ್ಲೋಪೀಡಿಯಾಗಳು, ಸಂಗೀತದ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಪುರಾಣದ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥಗಳು, ವಚನ ಸಂಪುಟ, ಗಾಂಧೀ ಬರಹಗಳು ಮುಂತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ 500 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸಿನೇಮಾ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಶ್ರವ್ಯ-ದೃಶ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿದೆ.
- ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಉಡುಪು, ಪರಿಕರ, ಸೆಟ್, ಸಂಗೀತದ ಉಪಕರಣ, ಸಿನೇಮಾ ನಾಟಕ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ
ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ
ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟ ಅತಿಥಿ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಈ ಶಾಲೆಯು ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಮೂಲಕ ರಂಗಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ವರ್ಷದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

• ಕನ್ನಡದ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು:

ಡಾ|| ಓ. ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ, ಜಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾವ್. ಡಾ|| ನಟರಾಜ್ ಹುಳಿಯಾರ್, ಡಾ|| ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜಿ. ಡಾ|| ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಡಾ|| ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಡಾ|| ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪಟ್ಟಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ|| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರಾಠೆ, ಡಾ|| ಜಿ. ಎಸ್. ಭಟ್, ಡಾ|| ಗುರುರಾವ್ ಬಾಪಟ್, ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಉಮೇಶ್, ಏಣಗಿ ಬಾಳಪ್ಪ, ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ, ಎಸ್. ಮಾಲತಿ, ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಮಲಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ|| ಎನ್. ಎಸ್. ತಾರಾನಾಥ್, ಜೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ, ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ಪ್ರಕಾಶ್ ಬೆಳವಾಡಿ, ಉಷಾ ಭಂಡಾರಿ, ನಿಂಗೂ ಸೊಲಗಿ, ಎಸ್. ಆರ್. ವಿಜಯಶಂಕರ್, ಡಾ|| ಪ್ರಕಾಶ್ ಗರೂಡ, ಶಶಿಧರ ತೋಡ್ಕರ್, ಜಗುಚಂದ್ರ, ಡಾ|| ಜಿ. ಎಸ್. ರಮೇಶ್, ಸಿ.ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತಿತರರು

• ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು:

ಪ್ರಸನ್ನ, ಇಕ್ಬಾಲ್ ಅಹಮದ್, ಚಿದಂಬರರಾವ್ ಜಂಬೆ, ನಟರಾಜ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ, ಕೆ. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ವಿಶಾಲ ಪಾಟೀಲ್, ಸಂಜೀವ ಸುರ್ವಣ, ಮಂಜುನಾಥ್ ಬಡಗೇರ, ಸುಷ್ಮಾ ಪ್ರಶಾಂತ್, ಯತೀಶ್ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಮಹಾಂತೇಶ್ ರಾಮದುರ್ಗ, ಮಹಾದೇವ ಹಡಪದ್, ರೇಣುಕಾ ಸಿದ್ದಿ, ಯು. ಎಸ್. ರಾಮಣ್ಣ, ಮಾಧುರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಗೀತಾಬಲ್ಲಾಳ್, ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಮಹಾದೇವ ಪ್ರಸಾದ್, ಎಸ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ, ಕೆ. ಎಸ್. ಶರತ್, ಎಂ. ಎಸ್.

ಪ್ರಕಾಶ್ ಬಾಬು, ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ್, ಜಯರಾಮ್ ತಾತಾಚಾರ್, ಲಕ್ಷ್ಮಣದಾಸ್, ಮಿತಾಮಿಶ್ರ, ಚಂಪಕ ಶ್ರೀಧರ್, ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್, ಎಂ. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ತಲವಾಟ, ಮುರಹರಿ ಕಾಸರಗೋಡು, ರಜನಿ ಗರೂಡ್, ಚಂಡೆ ನಾಗರಾಜ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರಾಚಾರ್, ಬೆಣ್ಣೆ ಗಜಾನನ, ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಎಂ. ಪಿ. ಎಂ. ವಿರೇಶ್, ಅನುಪಮಾ ಪ್ರಕಾಶ್, ಐ. ಕೆ. ಬೋಳವಾರ್, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರೂಜಿ, ಪದ್ಮಾ ಕೊಡಗು, ಪ್ರಸನ್ನ ಸಾಗರ, ಬಸವರಾಜ್ ಶಿಗ್ಗಾಂವ್, ವಾಸುದೇವ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮತ್ತಿತರರು.

- ಭಾರತೀಯ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು: ರಮೇಶ್ ವರ್ಮ, ಕನ್ನಯ್ಯಲಾಲ್, ಸಾವಿತ್ರಿ ದೇವಿ, ಅನಾಮಿಕಾ ಹಕ್ಕರ್, ರವೀಂದ್ರ ಸಾಹು, ಪ್ರಣಾಮಿ, ಭಾಗೀರಥಿಬಾಯಿ ಕದಂ, ದಿನೇಶ್ ಖನ್ನ, ರಾಜೀವ್ ವೇಲಚೆಟ್ಟಿ, ಪ್ರಶೋಬ್ ಕಲಾಮಂಡಲಂ, ವಿನೋದ್ ಪಾಂಡಿಚೆರಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್, ವಿನಯ್, ಗೌರವ್ ಶರ್ಮ, ಕೆ. ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್, ಪ್ರೊ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣನ್. ಶಂತನು ಬೋಸ್, ಮತ್ತಿತರರು.
- ವಿದೇಶಿ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು: ಎವಲಿನ್ ಪುಲೆನ್ಸ್.
- ಬೋಧಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು: ನಟರಾಜ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ, ಮಹಾದೇವ ಹಡಪದ್, ರೇಣುಕಾ ಸಿದ್ದಿ, ಮಧು. ಇ, ಉಮೇಶ ಆಚಾರ್ಯ, ಶರಣಕುಮಾರ್ ಎನ್. ಪಿ.
- ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ: ಧನಂಜಯ, ಬಿ. ರಾಜು, ಲವಕುಮಾರ್. ಎಸ್. ಸಿ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.

2008ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಾನುಸಾರ, ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ 20 ವರ್ಷ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಭಿನಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ನೇಪಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ನಾಟಕಗಳ ತಯಾರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ನಾಟಕೋತ್ಸವ, ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಂಗಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಬದಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಸ್ವಂತ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆದಿವೆ. ಈಗ್ಯೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಹಂಗಾಮಿ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 2008ರಿಂದ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ' ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 'ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಇನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಆರ್ಟ್ಸ್' ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

‘Macbeth’

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯು ನಡೆಸುವ
ಒಂದು ವರ್ಷದ ರಂಗಕಲಾ
ತರಬೇತಿ

ಡಿಪ್ಲೊಮಾ
ಇನ್
ಥಿಯೇಟರ್
ಆರ್ಟ್ಸ್

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಂಗಾಸಕ್ತ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರಬೇತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಈ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ರಂಗಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಕೇಂದ್ರ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಈ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ, ಮಾಧ್ಯಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಂವೇದನೆಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತುಡಿತ ಈ ಶಾಲೆಗಿದೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತದ ರಂಗಶಾಲೆಗಳ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ತಜ್ಞರ ಮೂಲಕ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

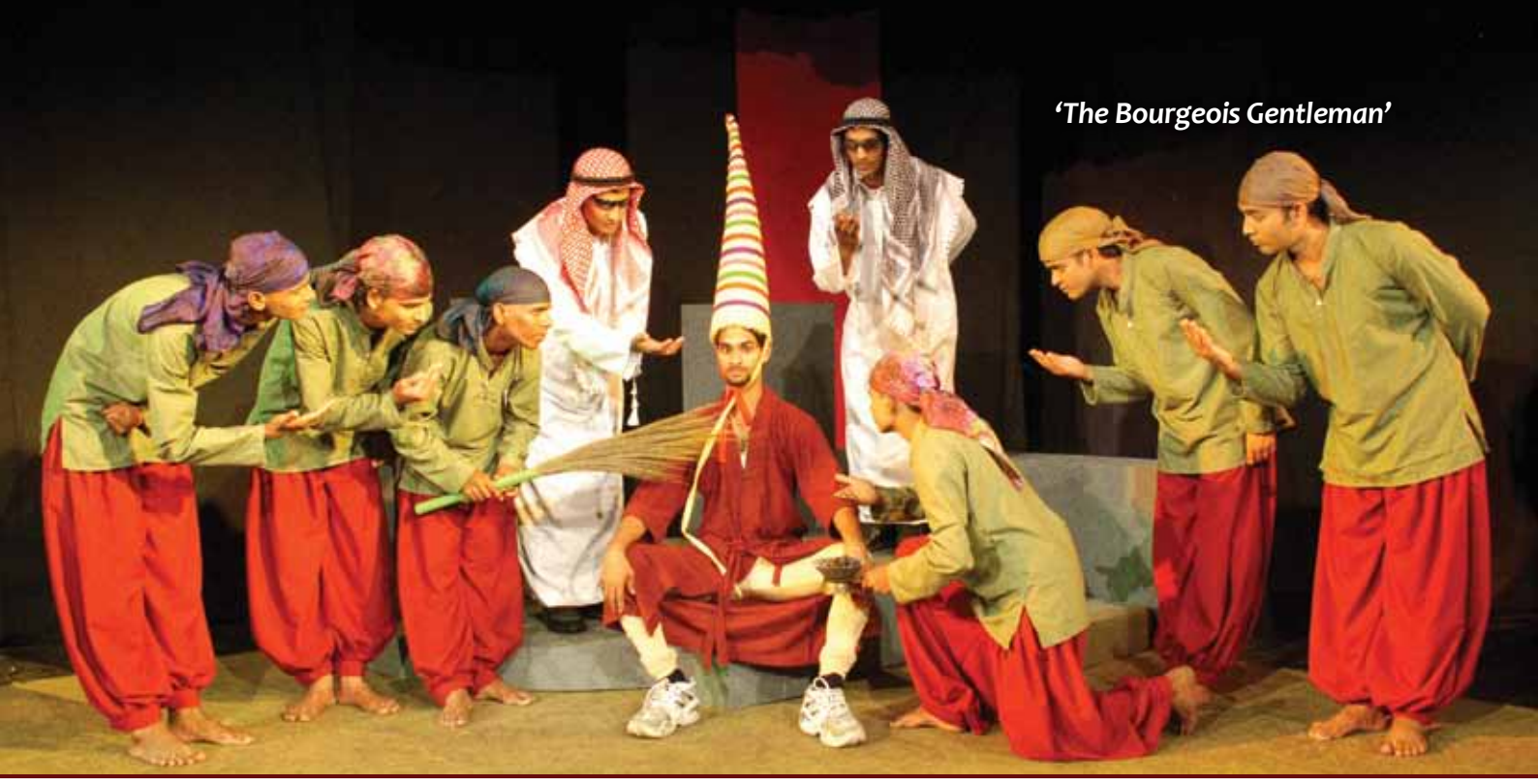
ಒಂದು ವರ್ಷದ ರಂಗಕಲಾ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. **ತಾತ್ವಿಕ:** ಪ್ರಪಂಚದ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲಾ ಇತಿಹಾಸ, ಸೌಂದರ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ - ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌರಾತ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. **ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ:** ಅಭಿನಯದ ತಯಾರಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ

ಆಂಗಿಕ, ಆಹಾರ್ಯ, ವಾಚಿಕ, ಸಾತ್ವಿಕ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾಗುವ ದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಪುಟ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ದೇಶದ ರಂಗತಜ್ಞರ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ -ಪೌರಾತ್ಯ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ನಾಟಕ ತಂತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಳ:

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದೆ. 250 ಮನೆಗಳ ಗ್ರಾಮ. ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 210 ಕಿ. ಮೀ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ 70. ಕಿ. ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಊರಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಬರುವುದು ಅಪರೂಪ. ಮೂರು ಕಿ. ಮೀ. ದೂರದ ನೀರಗುಂದ ಗೇಟ್ ಬಳಿ ಇಳಿದು ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಳಬರಲು ಆಟೋಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕೆ. ಬಿ. ಕ್ರಾಸ್, ಬೀರೂರು, ಕಡೂರು, ತರೀಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು, ಅಜ್ಜಂಪುರ, ಹೊಳಲಕೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರಲು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬೀರೂರ್, ಹೊಸದುರ್ಗ ಗೇಟ್ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಂಪುರಕ್ಕೆ ಟ್ರೈನ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು.

ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ:

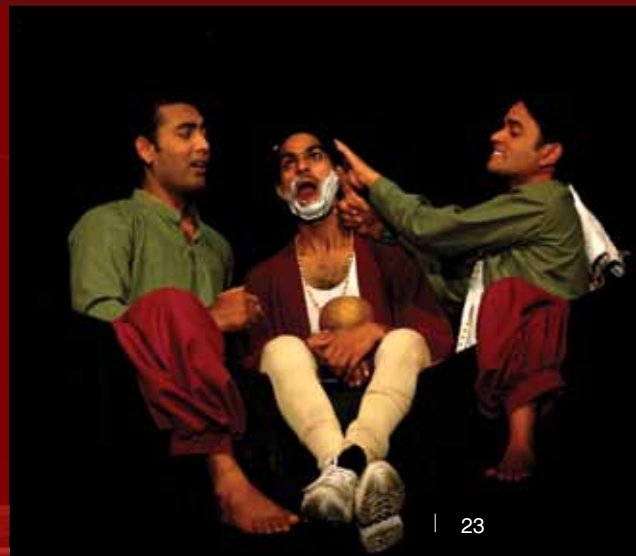
ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಈ ರಂಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

1. ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ಭಾಗ : ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ 30 ರ ವರೆಗೆ - 4 ತಿಂಗಳು 15 ದಿವಸ
2. ಮಧ್ಯಂತರ ರಜೆ : ಡಿಸೆಂಬರ್ 1 ರಿಂದ 15 ರ ವರೆಗೆ - 15 ದಿನಗಳು
3. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ : ಡಿಸೆಂಬರ್ 16 ರಿಂದ ಮೇ 15 ರ ವರೆಗೆ - 5 ತಿಂಗಳು

ಏಪ್ರಿಲ್ ಕಡೆಯ ವಾರ ಅಥವಾ ಮೇ ಮೊದಲ ವಾರ ಅಂತಿಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿರುತ್ತದೆ. ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರಜೆಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ

ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೇರೆಯದೇ ಆದ ರಜೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಪ್ರತಿ ದಿನದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6-30 ರಿಂದ 8	: ಬೆಳಗಿನ ತರಗತಿಗಳು - ರಂಗ ತಂತ್ರಗಳ, ದೇಹ, ಧ್ವನಿಯ ಅಭ್ಯಾಸ
8 ರಿಂದ 10	: ಸ್ನಾನ ಹಾಗೂ ಉಪಾಹಾರ
10 ರಿಂದ 1-30	: ಅಭಿನಯ ತರಗತಿ ಹಾಗೂ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ತರಗತಿಗಳು
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರಿಂದ 3	: ಊಟ ಮತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ
3 ರಿಂದ 5-30	: ರಂಗ ತಂತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ, ಅಧ್ಯಯನ ಇತ್ಯಾದಿ
ಸಂಜೆ 5-30 ರಿಂದ 6	: ಲಘು ಉಪಾಹಾರ
6 ರಿಂದ 9	: ಮುಖ್ಯ ನಾಟಕಗಳ ತಯಾರಿ

'Naaneebattana swargada kanasu'

ರಂಗತಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳ ತಾಲೀಮುಗಳನ್ನು ಭಾನುವಾರಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಜರಾತಿ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿ ನಡೆಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶೇಕಡ 80 ಹಾಜರಾತಿ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 5ರಷ್ಟನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಿಗಿದೆ. ಇದು ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ವಸತಿಶಾಲೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯ ವಸತಿ ಗೃಹದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ, ಶಿಸ್ತು, ನಡಾವಳಿಗಳ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಯಕ್ತಿಕ ರಜೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಢತೆ:

ಈ ತರಬೇತಿಯು ಅಪಾರ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ತರಬೇತಿಗೆ ಸೇರುವಾಗ ವೈದ್ಯರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ:

ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒದಗುವ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾಸಂಗೋಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಂಗಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯ ಕಲೆಗಳ ಮೇಲಿನ 5000 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಡಿಯೋ, ವೀಡಿಯೋಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಬಳಿ ಇದೆ. ರಂಗತಂತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ

ಬೇಕಾಗುವ ಉಪಕರಣಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು ತಾಲೀಮಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದು.

ಬೋಧಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು:

ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಅನುಭವವಿರುವ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಡ್ರಾಮಾ ಮೊದಲಾದ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಅತಿಥಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ರಂಗತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಭಾಷೆ:

ರಂಗಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಭಿನಯವನ್ನು

'Gunamukha'

ಕಲಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಆದರೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅತಿಥಿ ತರಬೇತುದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಿದೆ. ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ:

ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗೆ ಸೇರಲು ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪದವೀಧರರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆಯುಂಟು. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಗಾಢವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮುಖವು ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು - ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ - ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಸಕ್ರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಕಛೇರಿಯ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ೨೦೦ ರೂ. ಡಿ. ಡಿ. ಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ- ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ 'ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲಾ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ೫೭೭೫೧೫, ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಜುಲೈ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರಬೇತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ದಿನದಿಂದಲೇ ತರಬೇತಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ.

ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಷರುತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು.

- ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.
- ರಂಗತರಬೇತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಶಾಲೆಯು ನನಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.
- ಕಲಾಸಂಘದ ಸಂಚಾರಿ ರಂಗತಂಡ, ಶಿವಸಂಚಾರಿ'ಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಾಲೆಯ ಶುಲ್ಕ: ಆಯ್ಕೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕ, ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ, ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಶುಲ್ಕ, ಎರಡು ಜೊತೆ ತರಬೇತಿ ಡ್ರೆಸ್‌ಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಶುಲ್ಕಗಳಿಗಾಗಿ ೪೦೦೦=೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಛೇರಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಊಟ - ವಸತಿಯ ಏರ್ಪಾಡಿದೆ.

ರಂಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

ಹಾಸ್ಟಲ್: ಹುಡುಗ-ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿವೆ. ಐದೈದು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟು ೧೫ ಜನರಿಗೆ ಮೂರು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಚ, ಹಾಸಿಗೆ, ಫ್ಯಾನ್‌ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಶೌಚಕ್ಕೆ ರೂಂಗಳಿವೆ. ಹೊದೆಯಲು ಮತ್ತು ಹಾಸಲು ಬೇಕಾದ ಬೆಡ್‌ಶೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ತರಬೇಕು. ೫ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಿದ್ದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗಿದೆ. ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುವ ಎಂಟು ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿವೆ.

ಶಾಲೆಯ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್: ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೂ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರತಿ ದಿನ ೨ ಊಟ, ೨ ಉಪಹಾರ ೨ ಚಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು ವಿಶೇಷ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಹಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಗಮನಿಸಿ ಇದು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್.

ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿ ತಜ್ಞರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶಕರೂ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು ಸೇರಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ 'ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕಲಿಕೆ. ಡಾ|| ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಲಿಂಗದೇವರು ಹಳೇಮನೆ, ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಉಮೇಶ್, ಡಾ|| ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ, ಚಿದಂಬರರಾವ್ ಜಂಬೆ, ಎಚ್. ಎಸ್. ದ್ಯಾಮೇಶ್ ರವರುಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಂಗಶಾಲೆಯ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೭ ವಿಭಾಗಗಳಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಭಾರತೀಯ ರಂಗಭೂಮಿ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು, ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ ರಂಗಭೂಮಿ, ಭಾರತೀಯ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ರಂಗಭೂಮಿ, ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ, ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಂಗಭೂಮಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡೇತರ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ನಾಟಕಕಾರರ ಕೃತಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನ

- ನಾಟಕ, ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಡುವಿನ ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ಅವಲೋಕನ.
- ಸಂಸ್ಕೃತ ರಂಗಭೂಮಿ - ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ರಂಗಮಂಟಪಗಳು, ಪೂರ್ವರಂಗ(ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು) ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯ
- ಶೂದ್ರಕ, ಭಾಸ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಭವಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಿಶಾಖದತ್ತರನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆಯ ಅವಲೋಕನ.
- ಭಾರತದ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಷೆಗಳ ರಂಗಭೂಮಿ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯ ಸ್ಥೂಲ ಅವಲೋಕನ
- ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ನಡೆದುಬಂದ ದಾರಿ: ಕಂಪನಿ ರಂಗಭೂಮಿ, ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ.
- ಪರಿಚಾಯಾತ್ಮಕ ಓದು(ನಾಟಕದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು)
  1. ಶೂದ್ರಕನ ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ
  2. ಭಾಸನ ಒಂದು ನಾಟಕ

3. ಕಾಳಿದಾಸನ ಒಂದು ನಾಟಕ
4. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ ಒಂದು ನಾಟಕ
5. ಧರ್ಮವೀರ ಭಾರತಿಯವರ ಒಂದು ನಾಟಕ

2. ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ, ಜಾನಪದ ಪರಂಪರೆ, ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಕಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ನಾಟಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

- **ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ:** ಪಂಪ(ಭೀಷ್ಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭ), ವಚನಕಾರರು (ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿನ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ಪ್ರಸಂಗ), ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ (ಸಭಾಪರ್ವದ ದ್ರೌಪದಿಯ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣದ ಪ್ರಸಂಗ).

- **ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯ:** ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಇವರ ಆಯ್ದ ಕವನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸ.
- **ಸಣ್ಣ ಕಥೆ:** ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಐಯಂಗಾರರ 'ಮೊಸರಿನ ಮಂಗಮ್ಮ', ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ 'ಮೌನಿ', ಪಿ. ಲಂಕೇಶರ 'ರೊಟ್ಟಿ', ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ 'ಡೇರ್ ಡೇವಿಲ್ ಮುಸ್ತಾಫಾ' ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಅವರ 'ಅಮಾಸ' ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ.
- **ಉಪಪದ್ಯ:** ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ 'ಅಳಿದಮೇಲೆ'

ಮೇಲಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಪರಿಚಯ.

- ಆರಂಭಕಾಲದ ನಾಟಕಗಳ ರೂಪಾಂತರ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಗಳು: ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದ, ಶಾಕುಂತಲ, ಪ್ರಮೀಳಾಜುನೀಯ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಚಯ
- ಕಂಪನಿ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪರಿಚಯ: ಕಂದಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯರ ರಕ್ತರಾತ್ರಿ, ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಪಾದುಕಾ ಪಟ್ಟಾಭೀಶೇಕ, ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಚಯ
- ನವೋದಯ ನಾಟಕಕಾರರು: ಸಂಸರ ವಿಗಡವಿಕ್ರಮರಾಯ, ಕೈಲಾಸಂರ ಟೋಳ್ಳುಗಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀರಂಗರ ಶೋಕಚಕ್ರ, ಕುವೆಂಪುರವರ ಶೂದ್ರ ತಪಸ್ವಿ, ಪು. ಶಿ. ನ. ರವರ ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಚಯ
- ಆಧುನಿಕ ನಾಟಕಕಾರರು: ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡರ ತಲೆದಂಡ, ಪಿ. ಲಂಕೇಶರ ತೆರೆಗಳು, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ಸಾಂಬಶಿವ ಪ್ರಹಸನ, ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶರ ಮಾದಾರಿ ಮಾದಯ್ಯ, ಶ್ರೀ

ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಜಂಗಮದೆಡೆಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಚಯ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ನಾಟಕಗಳು: (ನಾಟಕಗಳ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸ)

1. ಸಂಸರ ಬಿರುದಂತೆಂಬರ ಗಂಡ
2. ಶ್ರೀ ರಂಗರ ಸಿರಿಪುರಂಧರ
3. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ
4. ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಷಿಯವರ ಕದಡಿದ ನೀರು
5. ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಕಂಬಾರರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಸಂಗ್ರಾಭಾಷ್ಯ

3. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಂಗಭೂಮಿ

- ಗ್ರೀಕ್, ರೋಮನ್, ಮಧ್ಯಯುಗದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪರಿಚಯ
- ಎಲಿಜಬೆಥನ್ ಮತ್ತು ನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರಂಗಭೂಮಿಯ ದೀರ್ಘವಾದ ಪರಿಚಯ: ಕಮೆಡಿಯಾ ಡೆಲ್ ಆರ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ
- ರಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಚುರಲಿಸಮ್ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪರಿಚಯ
- ಅಬ್ಸರ್ವ್ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪರಿಚಯ
- ವಾಸ್ತವೋತ್ತರ ಪಂಥಗಳು, ಎಪಿಕ್, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಷನಿಸಂ ರಂಗಭೂಮಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪರಿಚಯ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ನಾಟಕಗಳು: (ನಾಟಕಗಳ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸ)

1. ಸಾಫೋಕ್ಲೀಸ್ ನ ಈಡಿಪಸ್. ಅನು: ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್
2. ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ನ ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್. ಅನು: ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವ
3. ಚೆಕಾಫ್ ನ ಚರಿ ಹಗ್ಲೆನ ತೋಟ. ಅನು: ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸುತ್ರಾವೆ
4. ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ನ ಧರ್ಮಪುರಿಯ ದೇವದಾಸಿ, ರೂಪಾಂತರ: ಲಿಂಗದೇವರು ಹಳೇಮನೆ

4. ಅಭಿನಯ:

ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸ್ತಾನಿಸ್ಲಾವ್ಸ್ಕಿ, ಗ್ರೊಟೊವ್ಸ್ಕಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ

- ಆಂಗಿಕಾಭಿನಯ : ನಾಟ್ಯಧರ್ಮಿ, ಲೋಕಧರ್ಮಿ

- ಅಂಗಿಕಾಭಿನಯದ ಅಂಗ, ಪ್ರತ್ಯಂಗ ಮತ್ತು ಉಪಾಂಗಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ
- ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ: ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಸುಲಲಿತ ಚಲನೆಗಾಗಿ, ಲಾಲಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಸಮರ್ಥ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು
- ಯೋಗ/ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ: ಮನೋ-ದೈಹಿಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಅರಿವಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ. ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸವನ್ನು ಸುದೀರ್ಘಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶವನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ.
- ನಟರ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರದ ತಯಾರಿ: ಸ್ತಾನಿಸ್ಲಾವ್ಸ್ಕಿಯ ಅಭಿನಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ.
- ಸಾತ್ವಿಕ ಅಭಿನಯ: ಭಾವ, ರಸ.

5. ಆಹಾರ್ಯ:

ರಂಗಭೂಮಿಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗಗಳ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು.

- ಪ್ರಸಾಧನ
- ವಸವಿನ್ಯಾಸ
- ಬೆಳಕಿನ ವಿನ್ಯಾಸ
- ರಂಗವಿನ್ಯಾಸ
- ರಂಗಸಂಗೀತ
- ಪ್ರಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ

6. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ:

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರಿಚಯ

- ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ: ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಫಲವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧ
- ಮಕ್ಕಳ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ: ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕಿಶೋರಾವಸ್ಥೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ದೈಹಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳು.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ: ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ. ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯಾ ನಿರ್ವಹಣೆ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪಾತ್ರ
- ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ: ಅರ್ಥ, ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಬಗೆಗಳು(ಶಾಬ್ದಿಕ ಮತ್ತು ಅಶಾಬ್ದಿಕ)
- ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗತಂತ್ರಗಳು: ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನ / ಪ್ರಯೋಗ / ಭೇಟಿ

7. ರಂಗಪ್ರಯೋಗಗಳು:

ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ರಂಗಪ್ರಯೋಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಮೂರೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ(ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗ) ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಶೈಲೀಕೃತ ಪ್ರಯೋಗ
- ವಾಸ್ತವ ಶೈಲಿ/ ರಮ್ಯ ವಾಸ್ತವ ಶೈಲಿಯ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ
- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕ

ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಕಮ್ಯುಟಗಳು:

ಕಳರಿ, ವೀರಗಾಸೆ, ಕಂಸಾಳೆ, ಹೆಜ್ಜೆಮೇಳ, ಕಥಕ್ಕಳಿ, ಕೋಲಾಟ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಮಾರ್ಶಲ್ ಆರ್ಟ್ಸ್, ಸಮಕಾಲೀನ ನೃತ್ಯ, ಮುಂತಾದ ದೈಹಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು

ಭಾಗ - ೨

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಸುವ ತಜ್ಞರಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯ, ಸಿನೇಮಾ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಿರು ಕಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಭಿನಯ ಕಮ್ಮಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ರಂಗ ಸಂಗೀತದ ಕಮ್ಮಟಗಳು ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನ:

ರಂಗಕಲೆಯ ಮೇಲಿನ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಏಳು ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ವರ್ಷಾಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಷಾದ್ಯಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾಗ - ೧

ವಿಷಯ ೧ - ಭಾರತೀಯ ರಂಗಭೂಮಿ : ೫೦ ತಾತ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮತ್ತು ೫೦ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೧೦೦ ಅಂಕಗಳು

ವಿಷಯ ೨ - ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ: ೫೦ ತಾತ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮತ್ತು ೫೦ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೧೦೦ ಅಂಕಗಳು

ವಿಷಯ ೩ - ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಂಗಭೂಮಿ: ೫೦ ತಾತ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮತ್ತು ೫೦ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೧೦೦ ಅಂಕಗಳು

ವಿಷಯ ೪ - ಅಭಿನಯ: ೧೦೦ ತಾತ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೦೦ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೨೦೦ ಅಂಕಗಳು

ವಿಷಯ ೫ - ಆಹಾರ್ಯ: ೧೦೦ ತಾತ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೦೦ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೨೦೦ ಅಂಕಗಳು

ವಿಷಯ ೬ - ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ: ೧೦೦ ತಾತ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೦೦ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೨೦೦ ಅಂಕಗಳು

ಭಾಗ - ೩

ವಿಷಯ ೭ - ರಂಗಪ್ರಯೋಗ : ೫೦ ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ೫೦ ಮೌಖಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ. ಒಟ್ಟು ೧೦೦ ಅಂಕಗಳು

ಒಟ್ಟು ೭ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ೧೦೦೦ ಅಂಕಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಲು ಶೇ. ೪೦ ಅಂಕ ಕಡ್ಡಾಯ. ಶೇ. ೫೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ದ್ವಿತೀಯ ಶ್ರೇಣಿ ಎಂದೂ, ಶೇ. ೬೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಇದು 'ಮುಕ್ತ' ಪರೀಕ್ಷೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಎರಡು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಅಂಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿಯೇ ನೀಡುತ್ತದೆ.

SriShivakumaraKalasangha®

A Brief Introduction

With a view of drawing the inspiration and the essence of rich culture of India the 'Kalasangha' was founded in a small hamlet called Sanehalli. A constant discourse on culture too has brought akin a large community into a society of harmony. Significantly the Kalasangha runs with coordination of the folks of this village itself. It has contributed in its own way to the society in inculcating the values of democracy at all levels, at the same time bringing the fraternity into a close association through various faculties of fine arts, ensuring the harmony through its diligent service for 25 years in the respective fields.

This organization is crystallized into. . .

- **Sri Shivakumara Kalasangha:** Year of establishment 1987.
- **Shivasanchara:** year of establishment 1997. Kalasangha running a theatre repertory called 'Shivasanchara' since 15 years. This repertory is one of the leading and reputed repertories in Karnataka. Every year three plays are rehearsed and staged in different parts of Karnataka. During this vast period of time 'Shivasanchara' has produced Forty Five plays of varied taste and celebrated playwrights. More than 2000 shows in front of 15 Lakhs of audience has been presented in different parts of Karnataka and India during past years. This repertory is mainly concentrated in rural parts of

Karnataka. It gives opportunity to 18 actors each year, providing them the stipendiary.

- **Sri Shivakumara 'Bayalu Aalaya' open-air auditorium:** Year of establishment 2003. An amphitheatre of Greek style with a capacity of 5000 seats, it is first of its kind in the country.
- **Sri Shivakumara Theatre Award:** Year of establishment 2004. Each year this is conferred upon the distinct theatre personalities for their life time contribution.
- **Vachana Sangeetha Group:** A team of singers well-versed with the 12th century vachanas travel across the villages as well as urban areas reaching the essence of vachanas.
- **Street play group:** This team has been formed with an idea of reaching socio-political issues to the people through the street plays.
- **Sri Shivakumara Rangaprayoga Shaale:** Year of establishment 2008. A campus of 12 acres amidst woods with the touch of nativity of Kannada culture has been designed in Gurukula concept. This Theatre school has adapted its Syllabus, after the detailed study of the various theatre schools of India including NSD.
- **'Samskruti Sangaatha':** It will be held each year in the month of August in the name of professor Ki. Ram. Nagaraj. In this program there will be 3days seminar. Eminent people from various fields deliver lectures about society, culture, literature, theatre and cinema.
- **Annual Programs:** December 31st-Annual Jubilation, National and International Theatre Festival – First week of November, Children's Theatre festival, Teacher's theatre training and Acting workshop.
- **Sri Shivakumara Prakashana:** Publishing the works of literature, culture and politics. Until now more than 35 books have been published.

Address:

Sri Shivakumara Rangaprayoga Shaale
Sanehalli, Hosadurga Taluk, Chitradurga District,
Karnataka – 577515,
Telephone: 08199-243772,
Email: rangaprayoga.s@gmail.com

2008-2012 Ranga Prayoga Shaale

It was started in the year 2008. The four years of theatre school is backed by 25 years of theatre experience of 'Kalasangha' and 15 years of 'Shivasanchara' – theatre repertory. A campus of 12 acres amidst woods with the touch of nativity of Kannada culture has been designed in Gurukula concept. This Theatre school has adapted its Syllabus, after the detailed study of the various theatre schools of India including NSD. This theatre school especially aims at training the zealous youth of the rural areas in both traditional and experimental ways. Also it has the intention that in the present day's cultural context such training in the lingo of the theatre would enable our youth to reach out emphatically. The beauty and the dialect of the native of the rural Karnataka would thus be nurtured too.

So far there have been about 65 students who have graduated from this theatre school. It's important to note that these students have come from different districts of Karnataka. Most of the students who have graduated from this school have taken part in the 'Shivasanchara'- A theatre repertory. Today about 90 percent of the students have taken full - time theatre profession. They include some big and small screen actors too.

This theatre school gives more importance to 'Abhinaya'- acting, with a view of producing 'Acting centric tradition'. Hence the training of many native arts has been conducted through the respective professionals. Even for the training of the body language resource persons from the various parts of the country have been invited. The voice training and body exercises required for the expressions will be carried out at specific labs. The required course material is sourced and also prepared in-house.

For the lecturing of the theories and the practical training the school has been depending on the experts from accross the country and abroad. They have contributed immensely into formulating the course and training the students. Sometimes looking at the requirement of an expert in a particular area the school brings in a new personnel.

Up to this date theatre school has ensembled 22 plays and 10 exercise productions for the practice. Every year 'Yakshagana Kendra of Udupi' have been giving training to our students. Experiments of 'Doddaata (an aboriginal theatre form) and improvisations of short stories and poetry is also going on.

List of resource persons involved in Direction, Playwright, trasnslation, as well as the productions are as follows:

- **Sanskrit Plays:** Pancharaatra, Urubhanga and Uttararama Charite
- **Kannada Plays:** Kattale Belaku, Shivaraatri, Gunamukha, Dashaanana Swapnasidhi (Based on Kuvempu's 'Ramayana Darshanam')
- **Indian Plays:** Aashadada Ondu Dina
- **Western Plays:** Power of Darkness, Anniversary and Bear, Measure for Measure, the *Bourgeois Gentleman*, and Good Woman of Setzuan.
- **Yakshagana:** Shabara Shankara Vilasa, Akkamahadevi, Meenakshi Kalyana.
- **Doddaata:** Girija Kalyana
- **Children's Play:** Geddaluru Panditaru, Gandhi Park, Naanibhattana Swargada Kansu
- **At Children's Festivals:** Kempu Hoo, Hanchinamane Parasappa, Ajjikathe, Ondu Muttina Kathe, Kogile Gaana, Marulasidhana Kalike, Navile Navile, Puttiya Payana, Naayi Tippa, Ancheya Mane.

- **Playwrights:** Bhaasa, Bhavabhooti, Shakespeare, Moliere, Tolstoy, Anton Chekov, Ravindranatha Thakoor, Kuvempu, Sriranga, Mohan Rakesh, P. Lankesh, Chandrashekara Kambara.
- **Translators:** K. Gundappa, K. V. Subbanna, Srinivasa Sutrave, Siddalinga Pattanashetti, Ram. Sha. Lokapura, K. V. Akshara, Jasavanth Jadav, Vaidehi.
- **Directors:** Chidambararao Jambe, Ramesh Varma, K. G. Krishna Murthy, Manjunatha Badigera, Mahadeva Hadapada, Yateesh Chamarajanagara, Mahantesh Ramadurga, Sushuma Prashant, Renuka Siddi, Nataraja Honnavalli and others

The rehearsals of the plays, the shows, and the theory classes are held at following places:

- **‘Antharanga’ – An intimate space for practice and performance:** This stage of the size 20’X20’ which is suitable for both practice and performance. It can accommodate about 100 audience. The stage has good lighting system. Attached to the stage are a dressing room, green room and a toilet each. Particularly this space is meant for intimate performances.
- **Ki. Ram. Kuteera:** This is a classroom of the dimension of 30’x30’ which is built in the name of Late Ki. Ram. Nagaraj, the well known Kannada literary personality, Critic and ex-faculty of this Theatre School. This classroom which is circular in structure is built by the students. Theory classes and sometimes seminars do take place here.
- **The Garden of Samskruta Rangamandira:** The trees of coconut, Indian Beech, black plum, banyan, sandal, laurel and ficus are surrounded this area providing cool and breezy ambience. This space can be used for theory, acting class and performance. With a capacity of 40 audiences this place is meant for staging Sanskrit plays, during non-rainy days.
- **‘Hunase Bayalu’ open-air theatre:** This stage with a capacity of 500 audiences is surrounded by tamarind trees. The stage which has lighting system has a dimension 30’x40’. There is a dressing and a green room attached too.
- **Sri Shivakumara ‘Bayalu Aalaya’ open-air theatre:** This huge open-air Theatre Space which is in Greek style with a capacity of 5000 was conceived and designed by CGK – a well known theatre director of Karnataka. Wing spaces are very large. The theatre has lighting, dressing, green rooms, sophisticated

guest-rooms and toilets for artists stay. It is supposed to be the first of its kind in the country. There will be a very big theatre festival during the month of November each year.

- **Sri Shivakumara Rangamandira:** In the initial periods of Kalasangha, this was the first stage for all performances and practices. The Theatre was recently renovated and covered with roof-sheets. It has large wing spaces. A stage with the dimension of 30'x40' has a green room, dressing room and toilets.
- **Sri Shamanuru Shivashankarappa Rangamandira:** This is a newly constructed full fledged theatre. It has a stage measuring 30x40, green rooms and other amenities. This is an intimate theatre accomadating 500 audience.

- **Odalaala:** This is built in the memory of CGK, meant just for rehearsals. Intimate performances can be organized here. There are green rooms on both sides of the auditorium.
- **Library:** The library was started four years ago. There are 5000 titles on theatre related subjects as well as on other general literature. They include fiction, short stories, poetry, history, criticism, culture, music, cinema, mythology, volumes of vachana, literature on Gandhi, books on Visual art, encyclopedia and so on. Books are both in Kannada and English. Each year about 500 books are added. There is an audio visual library too.
- Apart from the above there is separate storage for sets, props, costumes, musical instruments too.

The guest faculty

Apart from full-time faculties the institution has been involving the noted theatre personalities from outside the state too.

Guest Faculty from Karnataka: Dr. M. M. Kalburgi, Dr. O. L. Naagabhushanaswami, G. K. Govinda Rao, Dr. Siddhalinga Patanashetti, Dr. Nataraj Hulyar, Dr. Viram Visaji, Dr. K. Marulasiddhappa, Dr. Ramakrishna Marate, Dr. G. S. Bhat, Dr. Gururao Bapat, Professor H. S. Umesh, Yenagi Balappa, Puttannaiah, S. Malati, Dr. Basavaraj Malashetti, Dr. N. S. Taaraanath, J. Srinivasamurthy, Dr. Krishnamurthy Hanoor, Prakash Belavadi, Usha Bandhari, Ningu Solagi, S. R. Vijayashankar, Dr. Prakash Garud, Shashidhar Toodkar, Jaguchandra, Dr. G. S. Ramesh, C. Basavalingaiah and others.

Guest Faculty and Theatre Directors from other Indian States: Ramesh Varma, Kanhailal, Saavitri Devi,

Anamika Haksar, Ravindra Sahu, Pranaami, Bhagirathi Bai Kadam, Dinesh Khanna, Rajiv Velachatti, Prashob Kalamandalam, Vinod, Gopinath, Gourav Sharma, K. S. Rajendran, Professor Ananthakrishnan, Shantanu Bose and others.

Directors and Resource persons for workshops:

Prasanna, Iqbal Ahmad, Chidambararao Jambe, Nataraj Honnavalli, K. G. Krishnamurthy, Vishaal Patil, Sanjeeva Suvarna, Manjunatha Badigera, Sushuma Prashanth, Yateesh Chamarajanagara, Mahanteh Ramadurga, Mahadeva Hadapada, Renuka Siddi, U. S. Ramanna, Madhuri Upadyaya, Geetha Balal, Mallika Prasad, Mahadeva Prasad, S. Keshavamurthy, R. S. Sharath, M. S. Prakasha Babu, Basavalingaiah Hiremat, Jayaram Tatachar, Lakshmanadas, Mita Mishra, Champaka Sridhar, Sripad Bhat, M. M. Krishnamurthy, Purushottama Talavata, Murahari Kasaragodu, Rajani Garud, Chande Nagaraj, Chandrashekarachar, Benne

Gajanana, S. R. Ramakrishna, M. P. M. Veeresh, Anupama Prakash, I. K. Boluvar, Raghavendra Guruji, Narayana Guruji, Padma Kodugu, Prasanna Sagar, Basavaraj Shiggoum, Vasudev Bengaluru and others.

Guest Faculty and Theatre directors from other Indian States: Ramesh Varma, Kanhailal, Saavitri Devi, Anamika Haksar, Ravindra Sahu, Pranaami, Bhagirathi Bai Kadam, Dinesh Khanna, Rajiv Velachatti, Prashob Kalamandalam, Vinod, Gopinath, Gourav Sharma, K. S. Rajendran, Professor Ananthakrishnan, Shantanu Bose and others.

Guest Faculty from abroad: Evelin Pulens

Teaching Staff: Nataraja Honnavalli, Mahadeva Hadapada, Renuka Siddi, E. Madhu, Umesh Acharya, N. P. Sharanakumar

Non-teaching staff: Dhananjaya, B. Raju, Lavakumar, S. C. Sidhaiah.

Though this theatre school was established about four years ago, the preceding 20 years in which theatre workshop, repertory, theatre festivals, and seminars were conducted. It can be, then understood that all these experiences provided the essential strength to establish this theatre school. Most of the above activities have taken place with just the help of the inner strength. From the past four years the governmental aid is flowing in. The course being affiliated to the Karnataka Secondary Education Examination Board. The examination is being conducted under its jurisprudence. The graduates will obtain Diploma in Theatre Arts.

'Pancharaathra'

Diploma in Theatre Arts

One year Theatre Arts Course
conducted by the Institution

This course is designed for the young men and women who are interested in theatre. It aims at inculcating theatre arts in the aspiring minds that should mould their persona accordingly; they should in turn spread the essence of the theatre arts to the denizens of our villages. The institution believes that through such an education in the field of the theatre arts would enable a student understand other art forms, literature and culture in a much better way which in the long run helps nurturing his own sensibilities. The course have been designed after a profound research into the syllabus of theatre arts which is practiced in various parts of India, whereas it's adapted suiting to the climatic conditions and the cultural character of Kannada region.

One year course has been divided into to two parts.

1. Theory: Literature of world theatre, drama, art history, aesthetics, brief history of eastern and western world, expanding salient features whenever necessary.

2. Practical: During the learning of Acting the essential aspects such as body language, simulation, intonation and the substance are taught both intensive and elaborate workshops. This training will be carried out by the theatre experts from all over the country.

Location:

Rangaprayoga Shale is located in the pristine environs of a tiny village called Sanehalli. This village consists of about 250 houses. The village which is situated in Hosadurga taluk, Chitradurga Districts, is about 210 km from Bengaluru and 70 km from Chitradurga. One has to reach Neeragunda Gate which is 3 km away from Sanehalli. Local transport is available to reach. You can also reach from K. B. Cross, Birur, Kadur, Tarikere, and Ajjampura, Holalakere etc. Those who come from Bengaluru, Dharwad, Hubli, and Davanagere can take train and reach to Birur, Hosadurga Gate and Ajjampura and then reach Sanehalli.

Time-table:

In order to teach the One Year Course has been divided into to three terms.

1. **First term:** From 15th July to 30th November (4 and a half month)
2. **Second term:** From 1st December to 15th December (Midterm Vacation - 15 days)
3. **Third term:** From 15th December to May 15th (4 and a half month)

Normally, The Theatre School does not follow the general calendar of holidays. Institute designs its holidays according to the nature of its work. The school works 6 days a week and classes are usually held between 6-30 am to 9 pm with many breaks. When production or workshops demands it may be extended to Sunday also.

Students Attendance:

The examination conducted by Karnataka Secondary Education Examination Board requires 80% attendance by the students. In special cases the principal of this institution can consider a grace of 5% as far as the attendance is concerned. This is a full time residential

theatre school with proper facilities. Students should be abiding by the rules and timings of the institution. Students, under whatever circumstances will not be granted casual leaves.

Students Health and fitness:

A lot of physical and mental exercises are a part and parcel of the training which helps the students to maintain good physical and mental health. A medical certificate before admission has to be produced.

Library:

There are 5000 titles on theatre and other arts; also there are audio visual collections for viewing. There are various materials related to the Theatre arts practices which can be used anytime. The students can avail the facilities round the clock.

Trainers and teaching faculty:

Apart from the full-time faculties the institution has been involving the professionals of the theatre arts, by inviting them to train and impart their knowledge. These resource persons are both from Karnataka and outside.

'Urubhanga'

Language of training:

The language of training will be Kannada. Whenever the need arises the resource persons as well as the lecturers would communicate in Hindi and English.

Eligibility:

A student with a lot of interest in theatre can join the course. Minimum qualification being SSLC and graduates are given preference. One should be well-versed in the language of Kannada, however in addition the knowledge of English helps. One should be within 30 yrs to join course, those who are above 30 yrs of age will be considered under special circumstances.

There will be announcement about the admission in the month of April and May, interested students can apply. A Demand draft of Rs. 200/- should be attached and sent to the institution address, Principal, Sri Shivakumara Rangaprayoga Shaale, Sanehalli, Hosadurga, Chitradurga District, Karnataka – 577515. The selection will be done in the month of July. Students should come for the selection at their own expenditure. Students should report on the date of commencement of the course and the late entries will not be entertained.

All the students are required to execute a bond. In that bond declaration by the students will have to be as follows:

- I will abide by the all the rules of the Theatre School

- I shall complete the course I have taken
- Under any circumstance I shall not leave the course half way through.
- I shall pay in return all the expenditure incurred on me by the institution when I at extreme circumstances have to leave it.
- If I get selected for the 'Shivasanchara' team I shall work for it at least one year.

Fees structure:

Students should pay Rs. 4000/- towards admission fees, teaching fees, library fees, and two sets of working clothes. The students will be provided free accommodation and food.

Facilities provided:

There are separate accommodation for boys and girls. There are four rooms which can accommodate 5 students each. Rooms are provided with bedstead and a bed for each student, fans, table and chairs. The blankets should be brought by the students only. There are eight sophisticated rooms for guest lecturers.

School Canteen:

A vegetarian canteen serves food for both the faculties and the students of the Theatre School. There will be two snacks and two meals every day. On special occasions there will be feasts.

Nataraj Honnavalli:

An eminent personality in Kannada theatre. He is serving as the principal of Rangaprayoga Shaale ever since it was founded (2008). With an experience of over three decades in theatre, he has acted, directed, written and adapted many plays. In Rangashaale he has been teaching Acting, History of Western Theatre and Indian Classical Theatre.

The module of the syllabus of the Theatre School has been designed by the eminent people of theatre, literature and academicians. The course of study involves the following.

1. Indian theatre

This subject deals with the theatre art which evolved along with the various civilizations, ritualistic theatre, Indian folk theatre, Sanskrit theatre, Kannada theatre and modern theatre.

- The study of relationship between drama, theatre and culture.
- Sanskrit theatre, the various stage-forms that are defined in Natyashastra.
- The heritage of Sanskrit drama keeping Shoodraka, Bhaasa, Kalidasa, Bhavabhoothi and Vishakadatta as the main playwrights.
- A study of the evolution of theatre art in other Indian languages.
- A study of the evolution of Kannada theatre through professional, amateur and modern professional theatre.
- Analytical study based on the theme and the

constitution of the drama.

1. Shoodraka's Mrucchakatika
2. A drama by Bhaasa
3. A drama by Kalidaasa
4. A drama by Tagore
5. A Drama by Dharmaveera Bharathi

2. Evolution of the Kannada theatre and the literature

A comprehensive study of theatre and literary history of Kannada, folk history, important playwrights and their dramas

Literary history: Pampa, twelfth century poets and Kumaravyaasa.

Modern Poetry: A study of poetry through Kuvempu and Da. Ra. Bendre, Pu. Thi. Narasimhachar, K. S. Narasimhaswamy, Gopalakrishna Adiga and Siddhalingiah.

Short stories: Study of 'Mosarina Mangamma' by Masthi Venkatesha Iyengar, Mauni by UR Anantha Murthy, 'Rotti' by P Lankesh, 'Dare Devil Musthafa' by Poornachandra Tejaswi, 'Amaasa' by Devanur Mahadeva.

Syllabus and the examination

Supplementary subject: 'Alida Mele' – A novel - by Shivarama Karanth

Adapted and translated dramas from early times: A study based on the works of Mitravinda Govinda, Shaakuntala, Prameelaarjuneeya, and Ashwatthaman.

A brief history of Company dramas : A study based on the dramas such as, Raktharaathri by Kandagal Hanumantharao, Paadukaa Pattabhisheka by Garuda Sadaashivarao, Akkamahadevi by B. Puttaswamiah.

Renaissance playwright: A study based on the works such as, Vigada Vikramaraya by Samsa, Tollugatti by Kailasam, and Shokachakra by Shriranga, Shoodra Tapaswi by Kuvempu and Gokula Nirgamana by Pu.Thi. Narasimhachar.

Modern playwrights : A study based on the works, Taledanda by Girish Karnad, Teregalu by P Lankesh, Sambhashiva Prahasana by Chandrashekhara Kambara, Maadaari Maadiah by HS Shivaprakash and Jangamadede by Sri Panditharadhya Shivacharya Swamy

The dramas that will be a part of the study (An importance to the theme and the structure of the drama will be given)

1. Birudanthembara Ganda by Samsa
2. Siripurandhara by Sriranga
3. Jokumaaraswamy by Chandrashekhara Kambara
4. Kadadida Neeru by G B Joshi
5. Sangyabaalya compiled by Keerthinaatha Kurthakoti and Kambara

3. Western theatre

- Greek and Roman, importantly the study of medieval theatre
- A detailed study of Elizabethan and Neo-classic theatre: Commedia- Del- arte and so on
- Introduction of realism and naturalism in theatre
- Study of Absurd theatre
- The cults of postmodernism, epic, expressionism in theatre etc.

The dramas included in the study (An importance to the theme and the structure of the drama will be given)

- The king Oedipus by Sophocles – its translation by P Lankesh
- Macbeth by Shakespeare – translation by Ramachandradeva
- The Cherry Orchard by Anton Chekov – translation by Srinivasa Sutrave

- Dharmapuriya Devadasi: a drama by Bertolt Brecht adapted by Lingadevaru Halemane

4. Aabhinaya (Acting):

The various aspects of acting with reference to Bharathas's Naatyashastra, Stanislavski and Gotowski

- Body language: Naatyadharmi and Lokadharmi
- The organs, the features and the nuances
- The physical exercise: The physical exercises which help the flexibility of the body and expression
- Yoga and Pranaayama: For sake of concentration, to enhance lung capacity for larger inhalation and exhalation.
- Actors' preparation based on Stanislavski's forms.
- Essential acting: Bhava and Rasa

5. Aahaarya (Back-stage):

The study of principles and practical training about techniques of theatre

- Make-up
- Costume
- Lighting
- Set design
- Music
- Publicity materials

6. Theatre in education:

With a view that theatre can be an effective medium in education and so a study about the significance and principles

- The meaning and the concept of education.
- Childhood, teenage and the child's psychology. The physical, emotional, intellectual and social factors in growth.
- Personality development: The meaning and the concept, growth and trouble shooting, and the role of theatre in personality development.
- Communication skill: Meaning, concept and the types (vocal and non-vocal).
- Theatre in teaching and learning: Visit, study at site and trial.

7. Ranga Prayoga (Practical Theatre):

In a year there will be three practical theatre productions. In which every student would participate and learn the skills of acting and backstage activities.

- Stylized Production

- Realistic form or romantic form and so on.
- One children's theatre related to theatre in education

Workshops and special camps:

Indian art forms Kalari, Veeragaase, Yogaasana, Kamsaale, Katthakkali, Yakshagaana, Marshal Arts, contemporary dance and other physical exercises will be conducted through camps. There will be three acting camps. There will be vocal and music camps too. There will be a tour for a couple of days.

Examination module:

Thus the theatre art will be taught through seven various subjects. The final examination is inclusive of internal marks along with viva voce by the resource persons.

Part A

Subject I- Indian Theater

Subject II - Evolution of the Kannada theatre and the literature

Subject III - Western theatre

all the above are comprising of - 50 marks theory - 50 marks internals - total 100 marks

Part B

Subject IV- Aabhinaya (Acting)

Subject V - Aahaarya (Back-stage)

Subject VI - Theatre in education

all the above are comprising of - 100 marks theory - 100 marks internals - total 200 marks

Part C

Subject VII - Rangaprayoga (Practical Theatre) - 50 marks
Theatre practical 50 marks viva voce

Grand total 1000 marks

(40% pass, 50% second class, 60% and above first class)

Final examination will be conducted by the Karnataka Secondary Education Examination Board. This is an open exam wherein the question paper will be issued 2 days prior to the exam. Diploma certificate and the marks card will be issued by the board itself.

Sri Shivakumar Kalasangha ®

Dr. Panditaradhya Shivacharya Swamiji
President

S. G. Prabhu.
Vice-President

S. K. Parameshwaraiah
Secretary

A. C. Chandranna
Treasurer

L. Shanmukhaiah
Co-ordinator

Members:

C. Basavalingaiah
Chidambararao Jembe
S.C. Sangapura
H.S. Dyamesh
S.N. Ravikumar
Nataraja Honnavalli

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾಸಂಘ ®

ಡಾ|| ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಎಸ್. ಜಿ. ಪ್ರಭು
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಎಸ್. ಕೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಎ. ಸಿ. ಚಂದ್ರಣ್ಣ
ಖಜಾಂಚಿ

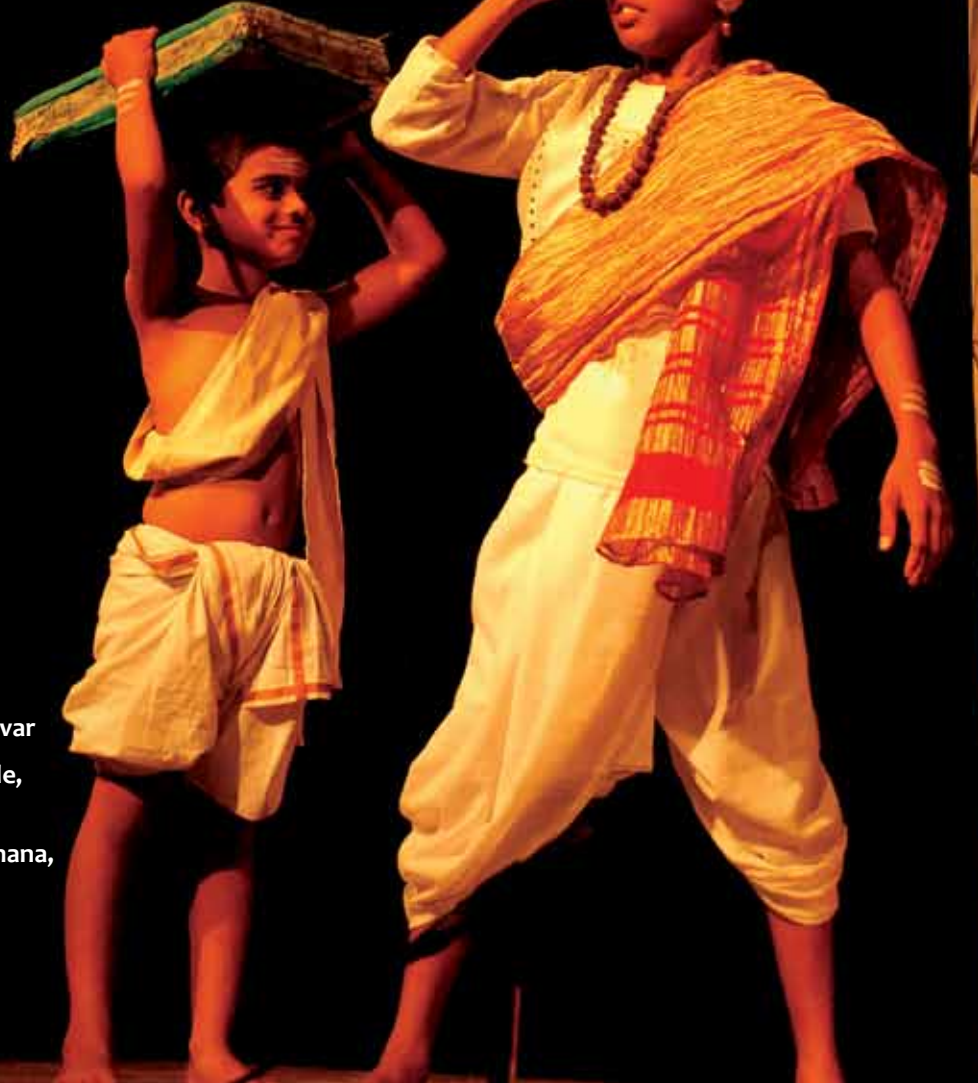
ಎಲ್. ಪೊನ್ನಬಯ್ಯ
ಸಂಯೋಜಕ

ಸದಸ್ಯರು :

ಸಿ. ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ
ಚಿದಂಬರರಾವ್ ಜಂಬೆ
ಎಸ್. ಸಿ. ಸಂಗಾಪೂರ
ಎಚ್. ಎಸ್. ದ್ಯಾಮೇಶ್
ಸಾ. ನಿ. ರವಿಕುಮಾರ್
ನಟರಾಜ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ

Credits

Design Anekal Narayana
Script Nataraj Honnavalli
Shashidhar C S
Photos Suresh Hosadurga
Nataraj Honnavalli
Mahantesh Tyamanavar
Published by Ranga Prayoga Shaale,
Saanehalli.
Printed by Chaarumathi Prakashana,
Bangalore

Sri Shivakumara Rangaprayoga Shaale

Sanehalli, Hosadurga Taluk,
Chitradurga District, Karnataka – 577 515
Telephone: 08199 - 243772
Email : rangaprayoga.s@gmail.com